

Grup Balear d'Ornitologia
i Defensa de la Naturalesa

C/Manuel Sanchís Guarner, 10
07004 Palma
T +34 971 49 60 60
F +34 971 49 60 78
info@gobmallorca.com
www.gobmallorca.com

Exposa

Que davant l'anunci del tràmit d'informació pública del projecte de decret sobre la conservació de la posidònia (*Posidonia oceanica*) a les Illes Balears, publicat al BOIB Núm 133 - 31 / octubre / 2017, li feim arribar aquestes

AL·LEGACIONS

0. Sobre la necessitat i oportunitat de la norma

La importància d'aquesta espècie en termes ecològics, geològics, socials i econòmics queda perfectament plantejada al bloc justificatiu del decret. D'altra banda, l'increment de la pressió humana a les Illes Balears genera entre moltes altres conseqüències ambientals un creixement de l'impacte antròpic sobre les praderies de posidònia, especialment pel que fa al fondeig d'embarcacions. Sense oblidar les amenaces globals que condicionen la supervivència futura d'aquesta comunitat biològica, que han de ser abordades convenientment sense demora, cal intervenir també urgentment per eliminar o mitigar determinats impactes i amenaces per als quals el Govern té plena capacitat de correcció fent ús de les seves competències sobre l'ordenació de determinades activitats.

Per això aplaudim i donam suport a la tramitació d'aquest decret, el qual consideram que es podria millorar amb les aportacions que plantejam a continuació.

1. Sobre la definició de pradera de posidònia (article 2)

La definició de Pradera de posidònia com "*unitat contínua de fons cobert per un poblament dens o dispers de feixos de Posidonia oceanica que revesteixen el sòl per sobre del 50% de la seva extensió, amb una extensió mínima d'una Ha.*" és arbitrària i no està fonamentada tècnicament.

Entenem que la necessitat d'aquesta definició, que inclou superfície mínima, està condicionada per les implicacions que se'n deriven a l'articulat. Així, interpretam que únicament és requerida per l'article 4.3, quan s'estableix una superfície màxima d'afectació.

Consideram però que les determinacions de l'article 4.3 es poden fonamentar en termes de superfície absoluta (no relativa i percentual), i per això suggerim o bé una redefinició basada en consideracions ecològiques (per exemple: "*àrea submarina caracteritzada per la presència de l'hàbitat Posidonion oceanicae, del qual Posidonia oceanica és l'espècie més representativa*") o bé **eliminar-ne la definició** (ja que si no cal adoptar una definició particular per aquesta norma, la definició científica ja està prou ben establerta).

Així mateix trobam que convindria **reordenar l'article** de forma que les definicions de "Praderes d'Alt Valor" i "Praderes a Restaurar" siguin posteriors a la definició (si és que aquesta es considera imprescindible) de "Praderia de posidònia".

2. Sobre la prohibició d'actuacions i instal·lacions (article 4)

Consideram que l'actual redacció és inconvenient, ja que al punt 4.2 s'introdueix la possibilitat de permetre determinades actuacions d'impacte negatiu i que per altra banda no s'haurien de sotmetre al procediment d'autorització excepcional previst a l'article 5. Pensam que aquest pot ésser un cas de conflicte amb la Llei 42/2007, que només permet incompliments a les prohibicions generals mitjançant la via de l'autorització excepcional.

Per això suggerim aquesta redacció per l'article 4:

1. La Posidonia oceanica, com a espècie inclosa en el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, queda sotmesa al règim de prohibicions previstes a l'article 57 de la Llei 42/2007, i per tant amb caràcter general està prohibida recollir-la, tallar-la, mutilar-la, arrencar-la o destruir-la intencionadament a la naturalesa. Igualment està prohibit posseir, naturalitzar, transportar, vendre, comerciar o intercanviar, ofertar amb finalitat de venda o intercanvi, importar o exportar exemplars vius o morts, així com els seus propàguls o restes, llevat dels casos en que aquestes activitats de forma controlada per l'Administració puguin resultar clarament beneficioses per la seva conservació, en els casos que reglamentàriament es determinin.

2. Queden expressament prohibides les noves instal·lacions, entre d'altres les d'aqüicultura, els emissaris submarins i l'abocament de salmorres, i les obres de creació o ampliació portuària que puguin tenir efectes negatius sobre praderies de posidònia. Els projectes no expressament prohibits s'hauran de sotmetre al procediment previst a l'article 5.

3. Així mateix, queden prohibides les següents actuacions quan afectin la Posidonia oceanica: la pesca d'arrossegament, les extraccions d'àrids, l'abocament de materials dragats, i el fondeig incontrolat.

4. No estan incloses dins el règim de prohibicions a què es refereix l'apartat primer d'aquest article la instal·lació de boies ecològiques o camps de boies ecològiques.

Amb aquesta proposta de redacció s'estableix la prohibició per a determinats projectes i activitats, es recorda el règim de prohibicions generals que s'apliquen a l'espècie, i d'altra banda es remet qualsevol nou projecte al règim d'autoritzacions excepcionals previst a l'article 5, el qual consideram suficient per poder abordar si fos necessari situacions d'urgència excepcional (per exemple obres de reparació d'infraestructures).

3. Sobre la retirada de restes de posidònia (article 6)

A l'article 6.3, sobre el tractament de restes de posidònia a platges naturals amb serveis, consideram que la previsió de reposició o no de les restes ja ha d'estar contemplada a

l'autorització de retirada. Amb l'actual redacció aquesta qüestió queda poc definida. Per això suggerim aquesta redacció:

"A les platges naturals amb serveis es podrà autoritzar la retirada, possessió, transport i ús de restes de posidònia morta sempre d'acord amb les bones pràctiques previstes a l'annex 2 d'aquest Decret. No cal autorització per dur a terme aquelles pràctiques destinades a usos tradicionals i amb mètodes manuals. En la resta de casos l'autorització determinarà el mètode i les zones d'extracció d'acord amb les característiques ambientals i geomorfològiques del lloc, i podrà establir també la reposició durant la tardor de la posidònia retirada, sota els criteris tècnics que es considerin adequats."

D'altra banda, cal considerar el caràcter obligatori de les determinacions incloses al manual de bones pràctiques (annex 2). Per això suggerim que l'article 6.6 quedi modificat de la següent manera:

*"En el cas que l'entitat autoritzada encarregui la retirada a una empresa o entitat, està obligada a incloure en els plec o document corresponent les **determinacions** del manual de bones pràctiques relacionades a l'annex 2."*

4. Sobre el fondeig d'embarcacions (article 7)

Cal millorar la redacció per tal que de forma inequívoca es determini que el fondeig sobre posidònia només es podrà realitzar (llevat de casos d'emergència) utilitzant fondejos ecològics. Així, suggerim aquesta redacció:

- "1. Queda prohibit amb caràcter general el fondeig d'embarcacions sobre posidònia.***
- 2. El fondeig sobre posidònia només serà possible utilitzant sistemes ecològics (boies unitàries o camps de boies), autoritzats conforme a l'article 8.***
- 3. En el cas que hi hagi posidònia propera queda prohibit que la cadena o altres elements del fondeig la pugui afectar.***
- 4. Preferentment les boies es retiraran quan no siguin necessàries fora de temporada.***
- 5. Es considerarà circumstància agreujant el cas de buidatge de sentines o abocament de residus a l'interior d'un camp de boies.***
- 6. Les previsions d'aquest article quedaran sense efecte en casos d'emergència, o degudament autoritzats com treballs científics o de gestió d'àrees protegides."***

D'altra banda, consideram que caldria recol·locar l'article 14.2, actualment inscrit en l'article sobre el règim sancionador, dins l'article 7. Així, suggerim el seu trasllat, com article 7.7, amb la següent redacció:

"S'exonerarà de responsabilitat en el compliment de les prohibicions establertes als apartats 1 i 3 sempre que la posidònia no sigui visible, no estigui senyalitzada i no existeixi cartografia oficial a disposició física o telemàtica del patró de l'embarcació."

5. Sobre la instal·lació de fondejos fixos (article 8)

L'autorització de "fondejos ecològics" sobre posidònia és una via interessant per intentar compatibilitzar la pressió de fondeig a determinades àrees que mantenen praderes de posidònia però que a la vegada són molt atractives per al fondeig per les seves característiques (normalment proximitat a platges). Tot i això, consideram que no es pot facilitar la instal·lació d'aquests tipus de fondejos sense límits, especialment als espais de rellevància ambiental. A part de l'impacte directe del fondeig sobre els ecosistemes, aquest ús implica també un impacte sobre la qualitat ambiental general dels espais. Tot i que es pugui aconseguir la minimització del seu impacte sobre l'ecosistema, el fondeig massiu genera una evident pèrdua de naturalitat i afecta negativament a la qualitat del gaudi per part de la resta d'usuaris del litoral. Ens sembla correcta la prohibició de camps de boies a les praderes qualificades d'alt valor, però cal anar més enllà. Per això suggerim que l'article 8.3 es reformuli de la següent manera:

"D'acord amb el previst en els dos apartats anteriors, per a l'emissió de l'autorització administrativa per a fondejos que es trobin dins espais de rellevància ambiental el projecte s'haurà d'ajustar a la zonificació específica establerta per la planificació gestora de l'espai, i a més a més s'haurà de requerir informe favorable de l'òrgan gestor de l'espai, segons el que disposen els articles 21 i 39 de la Llei 5/2005, segons correspongui."

Així, els plans de gestió dels espais de rellevància ambiental haurien de determinar les àrees on es considera adient la instal·lació de zones de fondeig. Recordem que en el seu moment ja es va disposar de zonificació en aquest sentit, amb l'aprovació de diversos plans de gestió de LIC declarats en el marc del programa LIFE-Posidònia. Alguns d'aquells plans de gestió han estat derogats i substituïts per nous plans de gestió, que malauradament no contenen determinacions en aqueix sentit. Per això suggerim la incorporació d'una disposició addicional per tal que els plans vigents siguin revisats en el termini d'un any:

Disposició addicional (...)

Els plans de gestió de les zones especials de conservació i els plans d'ús i gestió dels espais naturals protegits que afectin a àmbits marins amb presència de praderies de posidònia seran revisats en el termini d'un any per incloure zonificació que indiqui la ubicació possible de camps de boies per al fondeig ecològic, cas que aquest ús es consideri compatible i convenient.

Pel que fa a l'article 8.6, consideram que la prohibició ha d'afectar tant als camps de boies com a les boies individuals, i per això suggerim aquesta redacció:

*"No es podran habilitar camps de boies **ni boies individuals** a les praderes qualificades com a d'Alt Valor."*

6. Sobre el règim sancionador (article 14)

Consideram que no es pot menysprear l'impacte acumulatiu generat pel fondeig de petites embarcacions. Si bé en aquests casos sovint és complicat apreciar els danys produïts a la pradera per cada fondeig individual, els efectes a llarg termini del fondeig reiterat de petites embarcacions ha estat documentat a Mallorca (per exemple a Portals Vells). Consideram per això que cal aplicar el criteri de transcendència sobre els bens protegits, tal i com preveuen els articles 81.2 de la Llei 42/2007 i 55 de la Llei 5/2005, i per això creim que la sanció mínima establerta per a les infraccions lleus és excessivament baixa. Amb la intenció que la sanció aparellada a les

infraccions lleus s'ajusti millor a les repercussions ambientals de l'impacte generat, i que així mateix tenguin un caràcter més dissuasori, consideram necessari incrementar la quantia mínima a 200 €. Per això suggerim que el text de l'article 14.3 quedi redactat de la manera següent:

"Es consideren infraccions lleus els incompliments acreditats d'aquesta norma, amb independència de la demostració efectiva de danys materials a l'espècie. Atenent a la transcendència social de la norma, la sanció mínima serà de 200 €."

D'altra banda, cal tenir en compte que les afeccions que puguin superar el metre quadrat són realment extraordinàries. Amb aquest llindar quedaran com a infraccions lleus la gran majoria de fondejos greus causats per embarcacions fins i tot de gran eslora. En general les embarcacions petites i mitjanes no originaran impacte superior als 50x50 cm, i per això suggerim aquesta redacció per l'article 14.4:

"Es consideren infraccions greus els incompliments acreditats que suposin la destrucció d'una superfície superior al 0,25 metres quadrats de praderia, i inferior als deu."

7. Sobre els emissaris (disposició transitòria primera)

Els diferents punts inclosos a la disposició transitòria primera (DT 1^a) no determinen de forma transitòria. **Cal idò recol·locar el seu contingut en forma d'article.**

Tal i com hem suggerit al punt 2 de les al·legacions, consideram que no s'ha de tramitar l'autorització de nous emissaris, per la qual cosa suggerim **eliminar el punt 1 de la DT 1^a.**

Cal eliminar la discrecionalitat en la redacció del punt 3 de la DT 1^a. Així, suggerim que el punt quedi redactat de la següent manera:

*"En cas que dels resultats d'aquests controls i els resultats del programa de seguiment previst a l'article 10, es pugui inferir una afecció a la praderia de posidònia provinent d'un abocament, la direcció general competent en matèria de protecció del medi natural **requerirà** el titular de l'abocament que efectui les millores necessàries en el tractament de l'efluent per tal de minimitzar el seu impacte."*

8. Sobre els camps de boies i punts de fondeig ja existents

Suggerim la incorporació d'una disposició transitòria per tal que les instal·lacions de camps de boies i altres punts de fondeig existents sobre posidònia compleixin els criteris tècnics detallats al decret. Per això suggerim aquesta redacció:

"Disposició transitòria (...)

Camps de boies i punts de fondeig existents sobre praderes de posidònia

Els camps de boies i altres punts de fondeig autoritzats existents sobre praderes de posidònia a l'entrada en vigor d'aquest decret disposaran d'un any per acreditar documentalment davant la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca l'adequació de la instal·lació a les característiques tècniques detallades a l'article 8.4.

En cas d'inadequació, dins el mateix termini s'hauran de retirar, o bé iniciar els tràmits per a la seva reforma i autorització conforme al procediment i requeriments establerts a l'article 8.

Per tot això sol·licita

Que siguin incorporades aquestes esmenes al text del projecte de decret sobre la conservació de la posidònia (*Posidonia oceanica*) a les Illes Balears.

Rebi una cordial salutació.

Jaume Canals Bestard
President del GOB-Mallorca

Palma, a 29 de novembre de 2017

Hon Sr. Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca